

Radionica analize društvenih pokreta – izvedbeni silabus

Akademska godina 2024/2025.

(planirani period izvođenja: ožujak – travanj 2025.)

Izvođač: dr. sc. Karlo Kralj, Odsjek za komparativnu politiku, karlo.kralj@fpzg.hr

Opis kolegija

Cilj ovog mini-kolegija je upoznati studente/ice s osnovnim teorijama i alatima potrebnima za analizu slučajeva društvenih pokreta i srodnih oblika političkog osporavanja. S obzirom na vremensko ograničenje, mini-kolegij nije usmjeren na detaljno upoznavanje s teorijama društvenih pokreta, već prije svega na prepoznavanje i primjenu elemenata jednostavnije deskriptivne analize na konkretnim slučajevima. Kako bi se olakšala primjena i prepoznavanje pojmova, slučajevi odabrani za analizu odnose se isključivo na recentni hrvatski kontekst.

Uvjeti upisa na kolegij

S obzirom na povećani interes studenata/ica te ograničenu kvotu od 14 studenata/ica, za ak. godinu 2024/2025. zainteresirani studenti/ice trebaju na e-mail nastavnika (karlo.kralj@fpzg.hr) poslati prijavu u kojoj će kratko opisati:

- svoje predznanje u području društvenih pokreta te
- motivaciju za sudjelovanje u mini kolegiju.

Tekst može biti napisan u tijelu maila. Nema potrebe za izradom posebnog dokumenta. Prijave treba predati do 31. listopada. Studenti/ice će biti obaviješteni o ishodu najkasnije 4. studenog. S obzirom na to da velika većina literature na kolegiju nije dostupna u prijevodu na hrvatski, od studenata/ica se očekuje da mogu bez većih problema čitati engleski.

Način rada

Od studenata/ica se očekuje redovito tjedno čitanje i aktivno sudjelovanje.

Od studenata/ica se očekuje izrada jedne grupne prezentacije te individualno vođenje jedne diskusije.

Maksimalan broj studenata/ica koji mogu upisati mini-kolegij je 14. Nastava će se održavati uživo.

Elementi ocjene i ECTS bodovi

- pohađanje nastave – 0.5 ECTS
- čitanje i rasprava o tekstovima – 1.5 ECTS

- grupna prezentacija – 0.5 ECTS

Izostanci i ocjenjivanje

Radi polaganja kolegija svaki student/ica ima obavezu pripremiti i izvesti jedno izlaganje i jednu diskusiju. Studenti/ice mogu neopravdano izostati najviše s jednog susreta.

50% ocjene donosi izlaganje, a 50% ocjene donosi vođenje diskusije.

Raspored po susretima

1.) Uvod u fenomen i koncept društvenih pokreta

Tarrow, S. (2011). *Power in Movement: Social Movements and Contentious Politics*. Cambridge University Press. pp. 16-28

Diani, M. (1992). The Concept of Social Movement. *The Sociological Review*, 40(1), 1–25.
<https://doi.org/10.1111/j.1467-954X.1992.tb02943.x>

2.) Povijesni razvoj studija društvenih pokreta i političkog osporavanja

Tarrow, S. (2011). *Power in Movement: Social Movements and Contentious Politics*. Cambridge University Press. pp. 28-34

3.) Model političkog procesa

McAdam, D. (1982). *Political Process and the Development of Black Insurgency 1930-1970*. University of Chicago Press. pp. 36-59.

4.) Studija slučaja 1

Grdešić, M. (2006). Tranzicija, sindikati i političke elite u Sloveniji i Hrvatskoj. *Politička misao : časopis za politologiju*, 43(4), 121–141.

Dolenec, D., Širinić, D., & Balković, A. (2022). Resisting the Great Recession: Social movement unionism in Croatia and Serbia. *European Journal of Industrial Relations*, 28(1), 105–121.

Pitanja za čitanje tekstova: Koji elementi strukture političkih prilika (Political Opportunity Structure) relevantno utječu na slabljenje ili jačanje sindikalnog organiziranja u nekoj zemlji? Zašto su danas sindikati važni/nevažni u javnom prostoru?

5.) Studija slučaja 2

Bačević, J. (2015). They had sex, drugs and rock'n'roll; we'll have mini-jobs and loans to pay: Transition, social change and student movements in the post-Yugoslav region. In Horvat, S. and Štikš, I. (editors) *Welcome to the Desert of Post-Socialism! Radical Politics After Yugoslavia*. Verso Books. pp. 223-242.

Ćulum, B., & Doolan, K. (2015). „A truly transformative experience“: the biographical legacy of student protest participation, In M. Klemenčič, S. Bergan, & R. Primožič (Eds.) *Student Engagement in Europe: society, higher education and student governance*. Strasbourg: Council of Europe, pp. 83-97.

Pitanja za čitanje tekstova: Što je pomoglo ili otežalo studentsku mobilizaciju u Hrvatskoj 2009. godine? Kakvi su direktni i indirektni rezultati studentske mobilizacije 2009. godine?

6.) Studija slučaja 3

Dolenec, D., & Širinić, D. (2020). Mobilizing against Change: Veteran Organizations as a Pivotal Political Actor. In G. Ekiert, E. Perry, & X. Yan (Eds.), *Ruling by Other Means: State-Mobilized Movements*. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 239-260.

Bagić, D., Kardov, K., & Škacan, M. (2020). Mobilizacijska struktura veteranskog pokreta u Hrvatskoj: Organizacije društvenog pokreta i članstvo. *Politička misao : časopis za politologiju*, 57(3), 195–223.

Pitanja za čitanje tekstova: Koje su ključne snage koje su omogućile veteransku mobilizaciju u periodu od 2014. do 2016. godine? Što demotivira veteransku mobilizaciju u Hrvatskoj?

7.) Prezentacije i završna evaluacija kolegija